

A Vidékfejlesztési Minisztérium értékelése a Szatmárnémeti-Vetés ipari parkba tervezett kombinált ciklusú gőz-gáz erőmű környezeti hatástanulmányáról

2010. november 16-án értesítés érkezett a román környezetvédelmi tárcától, amely szerint a Szatmárnémeti-Vetés (Satu Mare–Vetis) ipari park területére kombinált ciklusú gőz-gáz erőmű (CCGT) építését tervezik az S.C. SmartElectricDesign S.R.L. és S.C. Windexpert S.R.L. bukaresti cégek.

A Tanács egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 85/337/EGK irányelv és az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, Espooban (Finnország), 1991. február 26. napján aláírt egyezmény előírásainak megfelelően áttekintettük a tervezett kombinált gőz-gáz erőmű környezeti hatástanulmányát.

Az előzetes környezeti vizsgálat során a magyar szakértők határozott véleménye szerint a határ menti régióba tervezett gőz-gáz erőmű egyaránt jelentős környezeti hatást gyakorolhat a közös vízgyűjtő terület magyarországi részén található felszíni vizek mennyiségi és minőségi, valamint a felszín alatti vizek mennyiségi állapotára, továbbá feltételezések szerint országhatáron áterjedő levegőszennyezést okozhat. Mindezekre alapozva Magyarország részt kívánt venni a romániai környezeti hatásvizsgálati és engedélyezési eljárásban, és erről értesítette a román társtárcát 2011. január 14-én.

A tervezett beruházás engedélyezési eljárása 2011. szeptember óta a környezeti hatástanulmány értékelésével folytatódott Magyarországon.

Az eljárásba bevontuk a feltehetően érintett hatóságokat és a nyilvánosságot. A teljes dokumentációt szakhatósági értékelés céljából megküldtük a térségben a környezeti hatások megítéléséért felelős hatóságoknak. A Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (Nyíregyháza); a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság; a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság; az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség; továbbá a Vidékfejlesztési Minisztérium Vízügyi Helyettes Államtitkárság, valamint a Természetmegőrzési és a Környezetmegőrzési és -fejlesztési Főosztályok (a továbbiakban: Minisztérium) vettek részt az környezeti hatástanulmány értékelésében. A rendelkezésre álló dokumentumok elektronikus változatát 30 napig a Minisztérium honlapján közzétettük. A feltehetően érintett önkormányzatok (Csenger, Csengersima, Csengerújfalú, Komlódtótfalu, Ura és Szamosbecs), valamint a civil szervezetek közvetlenül értesítést kaptak, és lehetőségük volt észrevételeket tenni az előzetes környezeti tanulmányra vonatkozóan a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A rendelkezésre álló idő alatt sem társadalmi szervezettől, sem a lakosság részéről bejelentés, kifogás nem érkezett.

A hivatalos magyar álláspont a magyar környezetvédelmi hatóságok véleményének összegzése a román fél által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján.

Általános észrevételek

A véleményezés célja mindenekelőtt annak ellenőrzése, hogy a hatásvizsgálat határokon túl terjedő hatásokra vonatkozó megállapítása megfelelően megalapozott-e, s ennek okán a hatásvizsgálat

teljességének, módszerének, input adatainak és eredményeinek, valamint az ebből levont következtetések relevanciájának ellenőrzése.

A véleményezés módszerét tekintve feltételeztük és elfogadtuk, hogy a hatásvizsgálat, annak módszere, terjedelme és a dokumentálás módja a hatályos jogszabályok előírásai szerint történt.

A magyar szakértők a környezeti hatástanulmányt és a rendelkezésre bocsátott dokumentumokat az országhatáron áterjedő hatások megítélésére alkalmasnak találták, és nem látják indokoltnak szóbeli konzultáció megrendezését. Ugyanakkor számos fontos kérdés merült fel az értékelés során, amelyre várjuk a román tárca szíves válaszát.

Felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi-minőségi állapotára gyakorolt hatás

A felszín alatti vizek mennyiségi állapotára gyakorolt hatások vizsgálata szerint a magyarországi hatásterületen káros vízszintsüllyedések nem alakulnak ki, a kialakuló vízszintsüllyedés mértéke az országhatár közelében 15-20 cm alatt maradnak, és a magyar–román határtól 10 km-re 10 cm alá esnek várhatóan, mely nem befolyásolja károsan a felszín alatti vizek mennyiségi állapotát.

A felszín alatti vízkészletek igénybevétele szempontjából lényeges körülmény, hogy a talajvízből tervezett vízkivétel jelentős részének utánpótlása, a talajvíz és a nyomás alatti rétegvízadó közötti kommunikációt biztosító félig áteresztő réteg miatt, a rétegvízadó vízkészletéből biztosított. A Szatmárnémeti térségében húzódó országhatár magyar oldalán pedig, Csenger település térségében több olyan rétegvízre telepített helyi vízmű található, amelynek a tervezett vetési vízkivétel az utánpótlódási területére esik. *Kérjük annak bemutatását, hogy a tervezett vetési vízkivétel a magyar oldalon üzemelő vízművek vízkészletére várhatóan milyen hatást gyakorol.*

Szennyvíz

Kérjük tisztázni, hova kerül a technológiai szennyvíz. Kérjük bemutatni a befogadóra (azaz a szatmárnémeti szennyvíztisztító telepre vagy a vetési szennyvíztisztító telepre, végül a Szamos folyóra) vonatkozóan a terhelés-terhelhetőség alakulását.

Levegőtisztaság-védelmi szempontok

A tervezett üzem kevesebb, mint 6 km-re helyezkedik majd el a magyar határtól. A tervezési területen sok kisméretű ipari vállalat található, melyek csekély szennyezőanyag-kibocsátó forrásoknak tekinthetők, a környezeti levegőminőségre nem gyakorolnak jelentős hatást. A térségben jelentős ipari eredetű légszennyezés nincs. Légszennyező hatás csak átmeneti jellegű szennyeződésként jelentkezik a területen dolgozó munkagépek és a területre érkező szállítójárművek belső égésű motorjaiból távozó füstgáz révén. A területen végzett építési munkálatok során szilárd anyag (por) kerül a környezeti levegőbe. A telepítés során a területen mozgó gépjárművek légszennyezése a háttérszennyezést kimutathatóan nem változtatja meg.

Természetvédelmi szempontok

A beruházás várhatóan nem gyakorol negatív hatást védett és Natura 2000 területekre, illetve védett fajok egyedeire.

Zajvédelem

A tervezett erőmű környezeti zajhatása 6 km távolságban már nem érzékelhető.

Javaslatok

A magyar fél számára megnyugtató helyzetet teremtené a vízminőségre vonatkozó környezeti hatásokkal kapcsolatos alábbi javaslatok teljesítése:

- Javasoljuk, hogy a tevékenység helyszíne és a magyar–román államhatár közötti területen a vízszinteket és a vízminőséget figyelő monitoringrendszert is valósítsanak meg az érintett felek közötti adatszolgáltatás rendjének, módjának kidolgozásával az országhatáron átnyúló hatások vizsgálata érdekében, hogy a tevékenység hatására a felszíni és a felszín alatti vizek mennyiségében és minőségében esetlegesen bekövetkező romló tendenciákat időben észlelni lehessen. Kérjük bemutatni a monitorhálózat műszaki paramétereit (figyelőkutak száma, mélysége, mérési gyakoriság stb.).
- Továbbá a magyar hatóságok javasolják beavatkozási terv készítését arra az esetre, ha a vízszintsüllyedések a modellezett értékektől jelentősen eltérnek.

Összefoglalás

A környezeti hatástanulmány alapján a környezeti hatások az elemzések szerint elhanyagolhatóak, határon át terjedő hatásokkal nem kell számolni, azt a magyar hatóságok elfogadhatónak tartják.

Nyilvános fórum

A hatályos magyar jogszabályok értelmében minden KHV eljárás esetében a Minisztérium nyilvános fórumot is szervez, és arra meghívja a kibocsátó fél képviselőjét. A nyilvános fórum a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (4400 Nyíregyháza, Kölcsey u. 12-14.) tanácstermében lesz 2011. december 15-én 11:00 órai kezdettel.

Mint ismeretes, a KHV eljárás és az egységes környezethasználati engedélyre vonatkozó (EKHE) eljárás Romániában egymást követi. A Vidékfejlesztési Minisztérium 2011. december 1-én kelt levelében kérte a KHV eljárást lezáró döntést annak érdekében, hogy megismerhesse annak tartalmi elemeit. Továbbá hivatalos úton kért értesítést az EKHE eljárás megindulásáról lehetőleg magyar vagy angol nyelvű közérthető összefoglaló megküldésével annak érdekében, hogy Magyarország eldönthesse, részt kíván-e venni a nemzetközi engedélyezési eljárásban a *2008/1/EC IPPC Európai Tanács integrált szennyezés-megelőzésről és csökkentésről irányelv 18. cikkének* megfelelően.